

EKSAMEN EMNE HOVSPL10320. 25 mars 2021.

Sensorveiledning utarbeides jfr <u>Institusjonelle retningslinjer for sensorveiledning ved HiØ</u>		
Oppgavetekst Per Hansen er en mann i 60 årene, har voksne barn, er skilt og bor alene. Han har en lederstilling i et stort datafirma, jobben er veldig krevende og i lengre tid har han arbeidet mye overtid. Han har hatt diabetes type 2 i 10 år og har lite tid til å følge opp det i en hektisk hverdag. Det blir mye gatekjøkkenmat, han drikker mye kaffe og røyker 15-20 sigaretter hver dag. Han har stått på blodtrykkssenkende medikamenter de siste 2 årene. I de siste årene har han ikke fått tid til å trene slik han ønsker og har gått opp 10 kg, han har en KMI over 30. 1 Beskriv sykdomsprosessen som fører til diabetes type 2. (8%) <i>(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))</i>		
Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig		
Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur - Fulle referanser til bøker/artikler - Kapittel og aktuelle sider - Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet
Kombinasjon av insulinresistens og redusert insulinproduksjon. Insulinresistens – redusert effekt av insulin som skyldes endringer i insulinreseptorene i alle kroppens celler.	Beskriver en av sykdomsprosessene	Wyller, V.B.B. (2019). SYK: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 472

<p>Redusert insulinutskillelse fra betacellene - tap av cellens evne til å reagere på høyt blodsukker.</p> <p>Underliggende årsaker: Metabolsk syndrom: overvekt, høyt blodtrykk, høy plasmakonsentrasjon av triglyserider og urinsyre, lav plasmakonsentrasjon av HDL-kolesterol.</p> <p>Type 2-diabetes utvikler seg svært langsomt og pasientene har et årelangt forstadium med nedsatt glukosetoleranse.</p> <p>Usunn livsstil med redusert fysisk aktivitet og høy andel mettett fett i mat.</p> <p>Genetiske faktorer.</p>		
--	--	--

Oppgavetekst

En kveld Per arbeider sent får han akutte smerter i brystet og blir veldig redd. Det føles som om brystet snører seg sammen og smertene stråler ut i venstre arm. Han synes det er vanskelig å puste. Per ringer 113 og hentes av ambulanse. Han legges inn på akuttmottaket med spørsmål om akutt koronarsyndrom. Når prøvesvar foreligger, viser disse et akutt hjerteinfarkt. Han blir innen kort tid sendt til perkutan koronar intervensjon (PCI) og overføres deretter til hjerteovervåkingen.

2 a) Beskriv hva som skjer med hjertemuskelcellene når det oppstår et hjerteinfarkt. (5%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenviing, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpenum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur - Fulle referanser til bøker/artikler - Kapittel og aktuelle sider - Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet
<p>Det oppstår en akutt, alvorlig iskemi i myokard, som fører til en hypoksisk celledskade på hjertemuskelcellene i området som rammes av oksygenmangel. Cellemembranen ødelegges, intracellulære partikler lekker ut, celledskjelettet brytes ned, cellekjernene går i oppløsning. Det iskemiske området av myokard slutter å trekke seg sammen og blir etter kort tid irreversibelt ødelagt.</p>	<p>Det oppstår en celledskade på grunn av oksygenmangel og hjertemuskelcellene dør.</p>	<p>Wyller, V.B.B. (2019). SYK: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 250-251, inkl. tekst til fig. 7.3, s. 250. Se også s. 247, 2. avsnitt.</p>

Oppgavetekst

2 b) Gjør rede for aktuelle sykepleiefaglige observasjoner mens Per er innlagt på akuttmottaket. (12%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur - Fulle referanser til bøker/artikler - Kapittel og aktuelle sider - Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet
Respirasjon, hud, sirkulasjon, bevissthet, ansiktsuttrykk, Smerter, ABCDE, EKG, NEWS, kvalme, engstelse	Gjør rede for minimum 3 sykepleiefaglige observasjoner	Høybakk, J. (2019). Sykepleie til pasienter med hjerte- og karsykdom. I: Knutstad, U. (red.). Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2019. Side 152 – 156 og side 159 – 161. VAR: www.varnett.no Førstehjelp – Tidlig identifisering av kliniske tegn på forverring av helsetilstand

Oppgavetekst

På pauserommet på hjerteovervåkingen overhører du at noen av sykepleierne snakker sammen. «sånne som Per, 60 år og røyke så mye, han drikker sikkert også, ikke rart han får hjerteinfarkt. Han sier han ikke har tid til å trene? Det er jo bare å komme seg ut»

3 Gjør rede for, ved hjelp av teori om sosial persepsjon og sosiale konstruksjoner, hvorfor slike utsagn kan forekomme. (15%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur <i>- Fulle referanser til bøker/artikler</i> <i>- Kapittel og aktuelle sider</i> <i>- Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet</i>
<p>Redegjør for: Ulikheter i vår persepsjon. Persepsjon avspeiler ikke virkeligheten. Inntrykkene vi mottar blir fortolket og, og fortolkningen blir foretatt ut fra hva som gir mening for oss.</p> <p>Stereotypier og fordommer: Sosialt konstruerte kategoriseringer av mennesker</p> <p>Attribusjoner, årsaksforklaringer av andres handlinger. Bruker person forklaringer når det gjelder andre (han trener ikke fordi han er lat), og situasjonsforklaringer når det gjelder en selv (jeg trener ikke da jeg har alt for mye å gjøre)</p> <p>Holdninger</p> <p>Kognitiv dissonesteori: Manglende samsvar mellom holdning og handling.</p>	<p>Gjør rede for ved bruk av minst en av teoriene</p>	<p>Helgesen. L.A. (2017). Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi. (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 12</p>

Oppgavetekst

Etter å ha vært innlagt på sykehuset i 1 uke, skal Per få reise hjem. Før utskrivelse gjennomfører sykepleier en samtale for å informere om sykdommen og anbefalte livsstilsendringer.

4 a) Beskriv hvilke komplikasjoner knyttet til hjertet Per er utsatt for å få etter hjerteinfarkt, både i akutfasen og i løpet av de første ukene. (5%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)

Minstekrav for bestått besvarelse

Henvisning til aktuell pensumlitteratur

- *Fulle referanser til bøker/artikler*
- *Kapittel og aktuelle sider*
- *Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet*

Beskriver:

Arytmier: Kan oppstå hvis hjertets ledningssystem er berørt av infarkt. Ventrikkelflimmer er en spesielt alvorlig arytmi, som fører til hjerrestans, slik at pasienten kan dø. Risikoen for dette er størst de første timene og første døgnet etter at infarkt oppsto

Hjertesvikt: Hjertemuskelen mister kontraktilitet. Alvorlighetsgrad har sammenheng med infarktets størrelse. Ved tidligere hjertesvikt hos pasienten, kan små hjerteinfarkt føre til alvorlig hjertesvikt som igjen kan føre til akutt lungeødem.

Beskriver minimum 2 komplikasjoner

Wyller, V.B.B. (2019). SYK: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 251 og side 260.

Høybakk, J. (2019). Sykepleie til pasienter med hjerte- og karsykdom. I: Knutstad, U. (red.). Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2019. Side 172.

Oppgavetekst

4 b) Gjør rede for hvilke kommunikasjonsferdigheter sykepleier kan benytte for å motivere Per til å gjennomføre livsstilsendringer. (12%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur <i>- Fulle referanser til bøker/artikler</i> <i>- Kapittel og aktuelle sider</i> <i>- Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet</i>
Flere ulike kommunikasjonsferdigheter er aktuelle: Nonverbal kommunikasjon Empati og bekreftende ferdigheter Utforskende ferdigheter Informerende ferdigheter Utfordrende ferdigheter Ulike former for endringsveiledning: endringsfokuset veiledning, løsningsfokuset veiledning og kognitiv terapi. En god besvarelse inneholder en veiledningsmetode i tillegg til kommunikasjonsferdigheter.	Minst tre av de aktuelle kommunikasjonsferdighetene skal nevnes	Eide, T. & Eide, H. (2017). Kommunikasjon i relasjoner. (3. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 5, 6, 7, 8, 9 og 10

Oppgavetekst

Per er veldig ivrig på å følge råd om livsstilsendring, og begynner å trene. En dag er han uheldig og har en liten stein liggende i skoen mens han trener. Han pådrar seg et lite sår på høyre fotblad. Per forsøker å rense og plastre såret så godt han kan de neste ukene, men det blir bare verre. Såret vil ikke gro og i løpet av de neste ukene blir det bare større og større. Til slutt må han ha hjelp til å behandle såret.

5 a) Beskriv sykdomsprosessen ved diabetiske fotsår. (8%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)	Minstekrav for bestått besvarelse	Henvisning til aktuell pensumlitteratur <i>- Fulle referanser til bøker/artikler - Kapittel og aktuelle sider - Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet</i>
Senkomplikasjon til diabetes. Hud- og vevsskade i dermis – ofte infeksjon. Skade kan gå inn i dypere vev. Beskriver sykdomsprosess ved både iskemisk og nevropatisk årsak. Iskemisk: nedsatt blodtilførsel til bein – aterosklerotisk sirkulasjonssvikt Nevropatisk: perifer nevropati. Mange pasienter har begge deler. Svekket infeksjonsforsvar bidrar til utvikling av diabetiske fotsår. Kan føre til gangren.	Beskriver minimum 2 punkter	Ribu, L. & Singstad, T. (2019) Sykepleie til pasienter med diabetes mellitus I Knutstad, U. (red.). Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 627 – 628. Wyller, VBB (2019). SYK: Mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi og klinisk medisin. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 474.

Oppgavetekst

5 b) Gjør rede for prinsipper for vurdering og behandling av Pers sår, samt forebygging av nye sår. (15%)

(Startordene skal fortrinnsvis være nevnt, definer, beskriv, gjør rede for, vurder, identifiser problem, drøft (se link))

Formelle krav til oppgaven: For eksempel lengde, oppsett, litteraturhenvisning, begrensninger pålagt kandidatene f.eks. i valg av materiale/særpensum, hvilke hjelpemidler studenten har hatt tilgjengelig

Krav til innhold i en A-besvarelse (i stikkordsform)

Minstekrav for bestått besvarelse

Henvisning til aktuell pensumlitteratur

- *Fulle referanser til bøker/artikler*
- *Kapittel og aktuelle sider*
- *Henvisningen er sjekket ihht pensum i emnebeskrivelsen for kullet*

Generelt bør behandlingen følge prinsippene for sårbunnsopptimalisering, sammen med anbefalingene om forebygging:

- **Sårbunnsopptimalisering:** Redegjørelse for bruk av TIMES (vurdering av sårvev, infeksjon/inflammasjon, sårveske, sårkantene og huden omkring såret). Vurdering av størrelse og dybde.
- **Behandling:** Behandlingen er komplisert fordi en må forstå alle faktorene som bidrar til at såret oppstår og ikke vil gro. Dette krever en helhetlig forståelse. Velge riktig bandasje tilpasset hvor mye sekresjon det er fra såret. Unngå maserasjon av sårkantene og at tørre sår ikke bløtes opp.

Kort beskrivelse av TIMES, redegjørelse for ett av punktene for behandling og ett av punktene for forebygging.

Johansen, E., Eiken, GM. (2019). Sykepleie til personer med vanskelig helende sår. I: Knutstad, U. (red.). Utøvelse av klinisk sykepleie. Sykepleieboken 3. 3. utg., Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 901 – 910 og 926 – 929.

• Forebygging: God blodsukkerkontroll, fotinspeksjon, palpasjon av puls, undersøke sensibilitet og undersøke fottøy.		